

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

для здобуття ступеня бакалавра для вступників на
основі повної загальної середньої освіти
(ПЗСО)

*Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»,
освітня програма «Акторське мистецтво музично-драматичного театру»*

Розглянуто і затверджено на
засіданні

Ради факультету
сценічного мистецтва

Протокол № 10

від 15.03.2024 року

Харків – 2024

На дану освітню програму приймаються особи, які володіють слухом та вокальними даними.

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі сценічного мистецтва. Приймаються на дану спеціалізацію на базі загальної середньої освіти (музична освіта не обов'язкова).

Під час випробування абітурієнт повинен проявити

Знання:

- основних етапів еволюції професії актора драматичного театру та кіно,
- історії вітчизняного і світового театру та сучасних шоу видовищ,
- історії написання літературних творів, виконуваних абітурієнтом під час випробування,
- головних характеристик музично-драматичного театру.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музично-драматичні твори;
- виявляти специфічні особливості виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати жанрові особливості при їх втіленнях (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п'єси),
- співати, рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування,
- грамотно відповідати на запитання з теорії та історії основ вітчизняного і світового мистецтва.

Наявність навичок:

- акторського перевтілення,
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною та вокальною технікою при виконанні музично-драматичних творів – органічної дії;
- м'язового звільнення; – слухового, зорового та емоційного сприйняття;
- володіння певними навиками технічних засобів виразності звуку, тембру, голосу, пластичного вираження тіла;
- вміння органічно імпровізувати будь які етюди на запропоновані різноманітні теми сюжетів життя людей, тварин тощо.

На період воєнного стану творчий конкурс проводиться в дистанційному режимі і складається з двох елементів:

Перший елемент творчого конкурсу передбачає перевірку знань, умінь та навичок абітурієнтів з двох дисциплін: «Вокальна та акторська майстерність» та **другий елемент** «Основи теорії сценічного мистецтва».

Складання випробування з «Вокальної та акторської майстерності» передбачає:

- читання твору (на вибір: уривок з прози, вірш, байка або монолог з п'єси);
- вокал (на вибір: народна, сучасна або лірична пісня);
- хореографічне оформлення пісні під час її виконання.

Оцінка виконавської майстерності абітурієнта формується за відеозаписом виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії.

- **Вимоги до відеозапису** виконавської програми. Відеозапис виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії перед початком творчого конкурсу, має бути зроблений без монтажу та спеціальних ефектів; на записі повинно бути чітко видно обличчя виконавця; програма записується одним файлом; відео має бути підписано ім'ям та прізвищем виконавця, рік, програма, що виконується.

Складання випробування з «Основ теорії сценічного мистецтва» передбачає перевірку загальнокультурного, музичного та літературно-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку авторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);
- знання виконавського репертуару та його класифікації за жанрами (комедія, трагедія, драма, мелодрама, трагікомедія, фарс, лірика, епос, музичне шоу, мюзикл, рок опера тощо);
- знання імен видатних діячів театраль-но-музичного мистецтва;
- знання відомих акторів музичного театру, режисерів, драматургів та театральних колективів;
- знання основних елементів акторської професії;
- знання загальноприйнятної театральної та музичної термінології.

Другий елемент творчого конкурсу також буде проведений в он-лайн режимі в реальному часі. Термін його проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Для складання другого елемента творчого конкурсу абітурієнт повинен мати технічні засоби, необхідні для участі в ньому в режимі он-лайн в реальному часі. Посилання та коди доступу до участі у конкурсі абітурієнт отримує заздалегідь на електронну адресу, вказану при надсиланні відеозапису виступу.

Обов'язково рекомендується ознайомитись з наступними творами:

- Джузеппе Верді «Аїда»
- Гулак Артемовський «Запорожець за Дунаєм»
- Йоганн Штраус «Циганський барон»
- Фредерік Лоу «Моя чарівна леді»
- Веббер Ендрю Ллойд «Ісус Христос - суперзірка»
- Вільям Шекспір «Гамлет»
- Жан - Батіст Мольєр «Міщанин-шляхтич»
- Леся Українка «Камінний господар»
- Тарас Шевченко «Назар Стодоля»

Загальна (за двома елементами творчого конкурсу) оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Структура оцінки
за проходження першого елемента творчого конкурсу
«Вокальна та акторська майстерність»

№	Основні завдання першого елемента творчого конкурсу	Кількість балів
1	Виконання пісні	1-50
2	Хореографічне оформлення пісні	1-25
3	Виконання байки або вірша	1-25
Максимальна кількість балів		100

Структура оцінки
за проходження другого елемента творчого конкурсу
«Основи теорії сценічного мистецтва»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другого елемента творчого конкурсу	Кількість балів
1	знання особливостей стилю і творчого доробку авторів, твори яких виконували абітурієнти	1-20
2	знання виконавського репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (комедія, трагедія, драма, мелодрама, трагікомедія, фарс, лірика, епос, музичне шоу, мюзикл, рок опера тощо)	1-15
3	знання загальноприйнятої театральної та музичної термінології	1-15
4	знання про відомих акторів музичного театру, режисерів, драматургів та театральних колективів	1-15
5	знання основних елементів акторської професії	1-15
6	знання з елементарної теорії музики	1-20
Максимальна кількість балів		100

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття освіти не допускаються.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АБІТУРІЄНТІВ, ЯКІ
ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2024 РОЦІ
на спеціальність «Сценічне мистецтво»**

Рівні оцінки	Критерії оцінювання
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Основ теорії сценічного мистецтва». Відсутні вокальні чи акторські дані й музичні здібності.
2. Середній 124 – 149 балів	Абітурієнт виконав (відповів) деякі завдання творчого конкурсу, але продемонстрував початковий рівень виконання. Абітурієнт продемонстрував дуже слабкі знання з «Основ теорії сценічного мистецтва», що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Вокальні, акторські дані та музичні здібності присутні на дуже низькому рівні.
3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програма не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив у цілому достатні навички виконання програми. Має достатньо розвинутий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання, але акторські, вокальні, сценічні дані та музичні здібності розвинені неповно, виявляє добрі знання з «Основ теорії сценічного мистецтва» на достатньому рівні.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма повністю відповідає вимогам. Абітурієнт вільно володіє навичками виконання естрадної пісні, має високорозвинений вокально- мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. На достатньо високому рівні продемонстрував знання з «Основ теорії сценічного мистецтва». Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Д. Триста років українського театру, 1619-1919.- Львів, 2001.
2. Барнич М. Майстерність актора: техніка "обману": навч. посіб. з майстерності актора (лекції та практ. заняття) – Київ: Ліра-К, 2016.
3. Бобошко Ю. М. Сьогодення українського театру / Ю. М. Бобошко – К.: Знання, 1971. – 45 с.
4. Борис, Ігор. Таїнство творіння актора та режисера [Текст] : науково-дослідницька монографія / Ігор Борис. – Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – 224 с.
5. Борис. І. О. Шлях до професії актора театру та кіно (відповідно до вимог ECTS): навч.-метод. посіб. з навч. дисципліни "Майстерність актора" для студ. 1-4 курсів спец. "Актор драм. театру та кіно". Х. : ХДАК, 2012.
6. Брехт Б. Про мистецтво театру : збірка. Київ : Мистецтво. 1977. 244 с.
7. Брокетт О. Г. Історія театру : [посібник]. – Львів : Літопис, 2014.
8. Василюшин О. Творча спадщина Володимира Івасюка. Львів : Укр. акад. Друк., 2007.
9. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики ХХ століття : навч. посіб. К. : Освіта, 2008.
10. Грінченко М.О. Історія української музики : дослідження. К. : 1992. 278 с.
11. Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перфомер. / Є. Гротовський. – Львів: Факел, 1999. – 185 с.
12. Історія українського театру. У 3 т. / Л. Барабан та ін. ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Київ, 2009. 876 с.
13. Кисіль О.Г. Український театр: дослідження. – К.: Мистецтво, 1968.
14. Кияновська Л. Українська музична культура. 2-е вид. Тернопіль, 2000. 316 с.
15. Коломієць Р. Театр Саксаганського і Карпенко-Карого. Київ : Мистецтво, 1984. 100 с.
16. Корифеї українського театру: Збірник / Упоряд., вступ., приміт. І. О. Волошина. – К.: Мистецтво, 1982. – 309 с.
17. Корнієнко Н. М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ : Факт, 1998. 469 с.
18. Корній Л. Історія української музики : підручник. – Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 2001. Ч. 3. 480 с.
19. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя : монографія. Київ : Либідь, 1999. 208 с.
20. Крег Г. Про мистецтво театру. Київ : Мистецтво, 1974. 320 с.
21. Курбас Л. Філософія театру / Л. Курбас; упоряд. М. Лабінський; [ред. М. Москаленко]. Київ : Основи, 2001. 917 с.
22. Манько С. Б. Мюзикл у художній культурі України кінця ХХ — початку ХХІ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Манько Світлана Борисівна ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 19 с.

23. Откидач В. М. Музыка. Творчість. Естрада : бібліогр. покаж. для студентів спеціальності «Музичне мистецтво» спеціалізацій «Естрадний спів» і «Музичне мистецтво естради». Х. : Форт, 2015. 146 с.
24. Паві П. Словник театру. Львів, 2006. - 640 с.
25. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. К., 1980. 211 с.
26. Популярна музика : енцикл. словник / автор-укладач В.М. Откидач. Харків : Видво «Лідер», 2020. – 896 с.
27. Садовський І. К. Мої театральні згадки. – К., 1956
28. Смаглій Г. Основи теорії музики: підручник для навчальних закладів освіти культури і мистецтв. Харків : Факт, 2005. 384 с.